

ПОЛОЖЕННЯ
про неперервну освіту педагогічних працівників
в Інституті післядипломної педагогічної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка

1. Загальні положення

1.1. Положення про неперервну освіту педагогічних працівників (далі–Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» від 23.05.1991 № 1060-ХІІ (із змінами і доповненнями) від 01.01.2015 р., «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами), «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників і керівників вищих навчальних закладів» (наказ МОН України від 24.01.2013 р. № 48).

1.2. Положення визначає мету, завдання, принципи, форми й організаційні засади підвищення кваліфікації та забезпечення різних форм професійного розвитку й можливостей для освіти впродовж усього життя педагогічних працівників дошкільних (ДНЗ), загальноосвітніх (ЗНЗ), позашкільних (ПНЗ) та професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ) усіх типів і форм власності, методичних, громадсько-наукових та інших організацій в Інституті післядипломної педагогічної освіти (ІППО) Київського університету імені Бориса Грінченка (далі – Інститут).

1.3. Інститут забезпечує підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчальних закладів усіх типів і форм власності, методичних, громадсько-наукових та інших організацій згідно з галузевою концепцією (відповідно до Переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України № 963 від 14.06.2000 р. зі змінами №1148 від 30.11.2005 р.).

1.4. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється впродовж п'яти років за різними формами навчання, які не суперечать чинному законодавству. У разі опанування програмового матеріалу, спрямованого на оновлення та вдосконалення фахових компетентностей, педагогічний працівник отримує відповідний документ (свідоцтво, довідку, сертифікати).

1.5. Результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників атестаційні комісії враховують при присвоєнні або підтвердженні категорії згідно з нормативними документами.

1.6. Навчання педагогічних працівників на курсах та в міжкурсовий період здійснюється за рахунок бюджетних коштів та інших джерел фінансування, які не суперечать чинному законодавству.

1.7. Інститут надає консалтингові послуги щодо професійного розвитку педагогічних кадрів.

2. Мета, завдання, принципи професійного розвитку педагогічних працівників

2.1. Мета:

забезпечення потреб держави у висококваліфікованих педагогічних кадрах, здатних компетентно і відповідально виконувати фахові функції, впроваджувати інноваційні технології в навчальний процес, сприяти подальшому розвитку дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти; задоволення особистих освітніх потреб педагогічних працівників, підвищення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці відповідно до суспільних потреб.

2.2. Основні завдання:

- ✓ реалізація неперервної освіти з урахуванням розвитку науки, освіти, глобального розвитку суспільства;
- ✓ забезпечення випереджувального характеру підвищення кваліфікації педагогічних працівників і керівників дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до потреб

реформування системи освіти, викликів сучасного суспільного розвитку;

- ✓ реалізація індивідуальної траєкторії професійного розвитку;
- ✓ підвищення рівня компетентності у суспільно-гуманітарній, психолого-педагогічній, фаховій та організаційно-управлінській сферах;
- ✓ мотивування працівників до самовдосконалення та самореалізації у професійній діяльності;
- ✓ сприяння в цілісному розвитку і лідерському становленні, служінні людині, громаді, суспільству, що відповідає місії Київського університету імені Бориса Грінченка.

2.3. Основними принципами підвищення кваліфікації є: забезпечення провідної ролі того, хто навчається, у визначенні змісту та формуванні технології навчання; поліваріантність змісту та форм навчання; практична орієнтація змісту навчання; поєднання потенційного та актуального; розвиток тих, хто навчається, у спільній творчій діяльності; принцип розвитку освітніх потреб, свідомості навчання; принцип зворотного зв'язку; забезпечення усвідомлення навчання як інструменту самотворення; рефлексія і цілевизначення; забезпечення психологічної підтримки саморозвитку.

Суб'єктами освітнього процесу є:

слухачі — особи, які отримують освітні послуги за програмами післядипломної освіти. Права та обов'язки осіб, які навчаються в Інституті визначаються законодавством України, статутом (положенням) та правилами внутрішнього розпорядку Інституту;

педагогічні працівники — особи, які за основним місцем роботи в Інституті проводять навчальну, методичну та організаційну діяльність;

науково-педагогічні працівники — особи, які за основним місцем роботи в Інституті провадять навчальну, методичну, наукову (науково-технічну, мистецьку) та організаційну діяльність;

фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу для проведення освітньо-професійних програм.

Права та обов'язки педагогічних і науково-педагогічних працівників визначають закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», інші нормативно-правові акти, посадові інструкції та умови трудового договору, контракту, статут (положення) та правила внутрішнього трудового розпорядку.

3. Порядок організації курсів підвищення кваліфікації

3.1. Навчання педагогічних працівників на курсах підвищення кваліфікації (КПК) у курсовий і міжкурсний періоди здійснюється за освітньо-професійними програмами (ОПП)¹, які ґрунтуються на антропоцентричному, компетентнісному, діяльнісному, системному, практико-зорієнтованому підходах з урахуванням їхнього практичного досвіду.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників відбувається в курсовий і міжкурсний періоди за ОПП, які розробляють співробітники структурних підрозділів Інституту (далі — автори-упорядники). Їх схвалює Вчена рада та затверджує директор Інституту.

¹ Див. глосарій

Структура освітньо-професійної програми:

- ✓ перелік загальних і фахових професійних компетентностей, на розвиток яких спрямовано зміст програми;
- ✓ різнорівневі навчальні плани (див. *таблицю*);
- ✓ перелік навчальних модулів, що пропонують слухачам для опанування відповідно до рівня їхньої професійної компетентності;
- ✓ діагностичні матеріали для контролю та самоконтролю слухачів;
- ✓ дайджести, додаткові інформаційні джерела та корисні посилання;
- ✓ перелік орієнтовних тем для виконання випускних робіт;
- ✓ рейтинг-план² міжкурсowego періоду;
- ✓ спецкурси³.

Перелік і зміст професійних компетентностей, на розвиток яких орієнтовано конкретний навчальний курс (модуль), визначає автор-упорядник (упорядники) із урахуванням провідних тенденцій розвитку освіти та складових професійної діяльності (науково-предметна, організаційно-методична, комунікативна, інформаційна, психологічна (особистісна), соціальна тощо).

3.2. Складові навчального плану

Навчальний план містить інваріантну і варіативну складові відповідно до вимог кредитно-модульної системи. Зміст модулів забезпечує **суспільно-гуманітарну, психолого-педагогічну, фахову та організаційно-управлінську складові** професійної компетентності слухачів. Форми занять: лекції, тренінги, круглі столи, тематичні дискусії, конференції, семінарські заняття, вебінари або їх елементи, авторські спецкурси, виїзні заняття тощо.

Відповідно до індивідуальних потреб і можливостей слухачі КПК самостійно обирають варіативні змістові модулі, терміни навчання за окремими модулями, форму навчання та варіант навчального плану.

² Див. глосарій

³ Див. глосарій

Інваріантна складова передбачає вивчення обов'язкових модулів, спрямованих на вдосконалення суспільно-гуманітарної, психолого-педагогічної, фахової та організаційно-управлінської складових професійної компетентності слухачів.

Варіативна складова передбачає опанування змістових модулів, спрямованих на вдосконалення окремих складових професійної компетентності. Зміст варіативної складової розробляють науково-педагогічні працівники ІППО та/або університету.

3.4. Вибір варіантів навчального плану курсів підвищення кваліфікації

Особливістю організації освітнього процесу є те, що Інститут пропонує слухачам різнорівневі навчальні плани, спецкурси, рейтинг-плани міжкурсового періоду.

Слухач обирає варіант навчального плану курсів підвищення кваліфікації відповідно до критеріїв та за показниками, представленими в таблиці.

Слухачі, рівень професійної компетентності яких відповідає змісту навчального плану типу С, можуть (за їх згодою) залучатися до проведення авторських курсів для слухачів у міжкурсовий період за умови узгодження змісту, форм і методів навчання із профільною кафедрою ІППО.

Для навчання за дистанційною формою слухачі мають володіти ІКТ на рівнях, передбачених навчальними планами В або С.

4. Порядок зарахування на навчання

4.1. Зарахування слухачів на фахові модулі курсового та короткосторокові курси міжкурсового періодів здійснюється після індивідуальної електронної реєстрації за різними формами у зручні для кожного слухача терміни. Обробка персональних даних працівників здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

4.2. Організацію курсів підвищення кваліфікації слухачів здійснює навчальний відділ Інституту, який:

- ✓ завчасно інформує педагогічних працівників про програми професійного розвитку;
- ✓ розміщує відповідну інформацію на офіційному веб-сайті Інституту;
- ✓ здійснює облік слухачів; розробляє плани-графіки навчання;
- ✓ веде електронний облік занять, планує та здійснює інші організаційні заходи щодо навчання слухачів.

5. Форми навчання

Навчання на курсах підвищення кваліфікації відбувається за такими формами: очна, заочна, дистанційна, екстернат, змішана (поєднання різних форм навчання), інші форми організації навчання, що не суперечать чинному законодавству і реалізується в таких форматах: «Стандарт»; «Оновлений»; «Пролонгований»; «Програма розвитку персоналу школи». Термін навчання за кожною формою регламентується навчальними планами та програмами.

1. «Стандарт» (для педагогічних кадрів, що проходять атестацію в 2015-2016; 2016-2017 н.р.).

Цільова аудиторія - педагогічні працівники системи позашкільної освіти; вчителі основної школи, що викладають предмети, навантаження з яких за інваріантною складовою навчального плану становить 0,5-1,5 години на тиждень (українознавство, основи здоров'я, захист Вітчизни та ін.); старші медичні сестри.

Форма навчання - очна.

Тривалість курсів - 10 днів, обсяг - 90 годин (3 кредити).

2. Формат «Оновлений» (для педагогічних кадрів, що проходять атестацію в 2015-2016; 2016-2017 н.р.).

Цільова аудиторія - педагогічні працівники основної школи, що викладають навчальні предмети, навантаження з яких за інваріантною складовою навчального плану становить 2 і більше години на тиждень.

Форми навчання - очно-дистанційна.

Тривалість курсів - 15 днів, обсяг - 120 годин (4 кредити, з них інваріантна складова - 2,6 кредиту; варіативна складова 1,4 кредиту).

3. Формат «Пролонгований».

Цільова аудиторія – педагогічні працівники системи освіти, що викладають навчальні предмети, навантаження яких за інваріантною складовою навчального плану становить 2 і більше години на тиждень та атестацію яких передбачено з 2017- 2018 навчального року.

Тривалість навчання на курсах (від 1 до 5 років) визначає слухач. Загальний обсяг навантаження складає 5 кредитів, розподілених протягом усього запланованого терміну навчання; з них очно - не менше 50%.

4. «Програма розвитку персоналу освітнього закладу»

«Програма розвитку персоналу освітнього закладу» розробляється Інститутом на замовлення закладу освіти, ґрунтується на всебічному аналізі перспективного плану його розвитку і передбачає послідовну реалізацію такого алгоритму:

- ✓ формування перспективної компетентнісної моделі педагогічного працівника конкретного навчального закладу;
- ✓ розроблення матеріалів для самооцінювання педагогічними працівниками наявного рівня їхньої професійної компетентності;
- ✓ розроблення кафедрами Інституту цільових курсів розвитку професійної компетентності, що проводитимуться в навчальному закладі як компонент «Програми розвитку персоналу освітнього закладу»;
- ✓ реалізація цільових курсів розвитку професійної компетентності слухачів в навчальному закладі.

ГЛОСАРІЙ

Освітньо-професійна програма (ОПП) – система освітніх компонентів післядипломної педагогічної освіти за конкретними галузями знань та напрямками підготовки, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного рівня освіти. ОПП розробляються для підвищення кваліфікації педагогічних працівників за конкретними галузями знань та напрямками підготовки з урахуванням змін у соціальному та суспільному житті країни. Окремі модулі гуманітарного, світоглядного, наукового чи інноваційного характеру можуть бути орієнтовані на широку професійну аудиторію.

Рейтинг-план дисципліни – спеціально розроблена форма, що містить назву дисципліни згідно з навчальним планом, загальною кількістю годин (в тому числі відведених на аудиторну та самостійну роботу, форми контролю (поточного та рубіжного); кількість балів, які нараховують за виконання окремих завдань у кожному модулі, загальну кількість завдань, форми підсумкового контролю та види діяльності, за які можуть бути додані заохочувальні бали; мінімальну кількість балів, які необхідно набрати для зарахування результатів навчання.

Рейтинг-план міжкурсового періоду – спеціально розроблена форма, що містить перелік навчальних дисциплін, запропонованих слухачам Інституту для вивчення в міжкурсовий період, їх назви згідно з навчальним планом, загальну кількість годин (в тому числі відведених на аудиторну та самостійну роботу, форми контролю (поточного та рубіжного); кількість балів, що нараховуються за виконання окремих завдань у кожному модулі, загальну кількість завдань, форми підсумкового контролю та види активності, за які можуть бути зараховані додаткові заохочувальні бали;

мінімальну кількість балів, які необхідно набрати для зарахування результатів навчання. Складовими рейтинг-плану міжкурсowego періоду можуть виступати різні короткотривалі науково-методичні та методичні заходи (конференції, семінари, майстер-класи, виїзні заходи тощо).

Спецкурс – це навчальний курс, що не входить до навчального плану та який слухач обирає за бажанням. Участь у ньому не є обов'язковою для отримання свідоцтва про проходження курсів підвищення кваліфікації, навчання відбувається на комерційній основі.

Авторські курси розробляють науково-педагогічні працівники Інституту разом зі слухачами, рівень професійної компетентності яких відповідає змісту навчального плану типу С (за їх згодою). Змістом навчання на таких спецкурсах є передовий педагогічний досвід педагогічного працівника, науково-теоретична складова забезпечується залученими до розробки/впорядкування науково-педагогічними працівниками ІППО.

Критерії та показники вибору варіанта навчального плану

Навчальний план варіант С	Навчальний план варіант В	Навчальний план варіант А	Критерії
Регулярно, з аналізом набутого досвіду (власного, методичного об'єднання або навчального закладу), перспектив його впровадження	Періодично, за актуальними питаннями з презентацією набутого досвіду	Слухач/ співдоповідач	Участь у науково-практичних конференціях, педагогічних читаннях, семінарах, секціях і ін.
Постійно, з метою поширення набутого передового педагогічного досвіду	Періодично, з метою вдосконалення рівня набутої професійної компетентності	Відвідування, аналіз	Відкриті уроки, заняття, заходи, майстер-класи
Підготовка та оприлюднення статей та доповідей	Використання для теоретичного обґрунтування особистої методичної системи	Систематичне вивчення та аналіз	Наукові, науково-методичні і навчально-методичні публікації
Персональний сайт	Навчальний блог /блоги з предмета	Наявність персональної сторінки на веб-сайті закладу (за умови забезпечення такої можливості навчальним закладом)	Оприлюднення власного інноваційного педагогічного досвіду в мережі Інтернет
Учасник творчої групи з реалізації дослідно-експериментальної роботи	Учасник творчої групи з впровадження інноваційних технологій навчання та виховання	Спостерігач, учасник творчої групи з впровадження інноваційних технологій навчання та виховання	Участь у проектно-дослідницькій, дослідно-експериментальній, науковій діяльності
Бажано	Бажано	Не обов'язково	Участь в експертних комісіях, групах, апеляційних комісіях, методичних об'єднаннях, наукових

			комісіях з перевірки ЗНО, у журі професійних конкурсів і ін.
Обов'язков	Обов'язково	Обов'язково	Участь у діяльності постійно діючих професійних асоціаціях, семінарах, методичних об'єднаннях, авторських школах
Бажано	Бажано	Не обов'язково	Участь у професійних конкурсах
Бажано	Не обов'язково	Не обов'язково	Винагороди і заохочення (за 5 років)
Обов'язково (слухач або автор курсу)	Обов'язково (слухач)	Бажано	Підвищення кваліфікації
Творчий: на основі педагогічної технології створено власну, що відповідає реальним умовам здійснення професійної діяльності	Базовий: педагогічну технологію ефективно використовують як основну (базову)	Елементарний: виокремлені важливі елементи технології/методики, що вбудовані в систему діяльності педагогічного працівника	Використання педагогічної технології
Статистично достовірні значні позитивні зміни у переважній більшості учнів зі стійкою позитивною динамікою	Статистично достовірні значні позитивні зміни у частини учнів	Статистично достовірні, але незначні позитивні зміни у частини учнів	Результати впровадження педагогічної технології / методики
Повною мірою використовуються реальні умови та перспективи розвитку закладу	Беруть до уваги з урахуванням перспективних змін	Враховує провідні умови професійної діяльності, що виражені найбільш яскраво	Відповідність реальним умовам здійснення професійної діяльності
Диверсифікація джерел інформації, використання наукової, науково-методичної літератури, досвіду	Джерелом інформації є колеги з інших навчальних закладів міста (регіону), науково-методична і фахова	Основним джерелом інформації є фахова література, вчитель-наставник, підручники та начальні посібники	Використання альтернативних джерел інформації

колег в Україні та за її межами на основі оцінювання	література		
Забезпечується стійка позитивна динаміка учнів відповідно до здібностей та потреб	Забезпечується стійка позитивна динаміка та індивідуальний підхід до окремих учнів	Забезпечується засвоєння учнями змісту згідно з навчальними програмами	Рівень знань учнів з предмета
Постійна активна участь, систематична консультативна робота з підготовки учнів; наявність переможців у конкурсах та змаганнях та/або заснування конкурсу/турніру тощо	Заохочення та підтримка активної участі, допомога у підготовці; наявність призерів конкурсів різних рівнів поза межами навчального закладу)	Заохочення та підтримка участі учнів у конкурсах, олімпіадах тощо	Результати участі в конкурсах, олімпіадах, змаганнях, турнірах тощо
На рівні мікрорайону / міста / регіону	На рівні різновікової групи/ кількох класів, на рівні навчального закладу	На рівні класу/ групи учнів	Позаурочна діяльність з предмета
<p>Рівень «для суспільства» – рівень створення знань: включає рівень «для учнів» + додатково:</p> <p>Систематизація досвіду та розповсюдження його засобами ІКТ.</p> <p>Розробка і проведення міжпредметних навчальних проєктів з використанням ІКТ</p> <p>Розробка і проведення телекомунікаційних навчальних проєктів, власних електронних навчальних курсів</p>	<p>«Рівень для учнів» - рівень поглиблених знань: включає рівень «для себе» + додатково:</p> <p>Постійне використання ІКТ в професійній діяльності.</p> <p>Використання програмних засобів візуалізації даних.</p> <p>Використання ІКТ для створення дидактичного матеріалу, навчальних ресурсів.</p> <p>Використання ІКТ для спільної роботи із учнями та</p>	<p>Рівень «для себе» є рівнем цифрової грамотності(базові знання апаратного та програмного забезпечення, операційна система, робота с текстом, таблицями, презентаціями, використання баз даних, персональна комунікація засобами сервісів Інтернет)</p> <p>Використання ІКТ час від часу</p>	Використання ІТ

<p>Використання засобів дистанційного навчання у професійній діяльності</p> <p>Створення та постійна підтримка власного блогу, вікі-сторінки, персонального веб-сайту;</p> <p>Постійне оновлення електронного портфоліо.</p>	<p>колегами.</p> <p>Проведення вебінарів з метою досягнення цілей навчального процесу.</p> <p>Групи співробітництва</p>		
--	---	--	--